

Platonik Posta'nın yamaları

İrem Uşar'ın 'Ben Ayrıkotu'nu okurken, sahiden bir gencin en büyük sırrına ortak olduğunuz hissine kapılıyor, anlattıklarında kendinizi de görüp hak veriyorsunuz: "Aslında insanların problemleri hep aynı"

İPEK BAYSAN

On dokuz yaş... Belki de en ağırlı dönemlerden biridir insan hayatında. Yirmili yaşlara adım atmanıza, "yetişkinlik" eşliğinden geçmenize bir adım kalmıştır. Siz 18 yaşına girdiğinizde çüştünüzü çoktan ispatladığınızı düşünseniz de buna kimseyi ikna edememişsinizdir henüz; kendinizin bile şüpheleri vardır zaten! Ergenlik döneminde içinizde çalkalanıp duran dalgalar sizi bilincinde olmadan yalnız kalmaya iter, ama 19 yaşında çoğu zaman bile isteye yalnız kalmayı seçersiniz. İrem Uşar'ın ON8 tarafından yayımlanan romanı Ben Ayrıkotu'nun 19 yaşındaki karakteri de böyle... Yalnız kalmayı seçiyor. Ona göre, konuşmak çoğu zaman yanlış anlaşılacak demek. Ama bir yandan da anlatmak, görünmek, kendini dinleyenlerin ona değer verdiğini hissetmek istiyor ve yazmaya karar veriyor. Hayır, yazar olmuyor; şimdilik olmayacak... O, hiç tanımadığı insanlara mektuplar yollayan bir "mektup yazarı" şu an.

Ben Ayrıkotu'na mektuplardan oluşan bir roman demek yanlış ve eksik olur. Uşar, yalnızca mektuplarla kurgulamamış romanını. Her mektuptan sonra, mektubu alan kişinin o gün neler yaşadığını, nasıl bir hayatı olduğunu, mektubu alınca ne tepkiler verdiğini okuyor, onların öykülerine dalıyoruz. İkinci bölüm ise kurgunun lezzeti iyice artıyor ve romanın sonunda şaşırıp kalıyor okur. Ancak o zaman anlıyoruz, yazar bize oyun oynamış! Düş gücünü bu kez öykülere ulayıp, romanın karakterine paralel olarak yazar da bize farklı formda mektuplar yazmıştır belki de, kim bilir...

Romanımızın 19 yaşındaki delikanlısı -adını bilmiyoruz- 9 yaşındayken annesini kaybetmiş. Babasıyla yaşıyor. Annesini hep zarif, çoğu zaman yalnız, güler yüzlü ve çok sevdiği çiçekleriyle hatırlıyor. Özellikle

BEN AYRIKOTU

İrem Uşar

ON8, 2015

İrem Uşar

ortancaları seviyor annesi. Babası ise çeşit çeşit çiçeğin toprağında bir postal izi ona göre... Denizaltında çalıştıktan sonra istifa edip emekliye ayrılan bir asker. 33 yaşında mesleği bırakıp, en küçük kardeşinin beyaz eşya dükkânında çalışmaya başlamış. Zaten asik suratlı olan baba, eşini kaybettikten sonra iyice içine kapanmış. Oğluyla iletişimi oldukça sınırlı, konuşmak istiyor mu istemiyor mu anlamak güç. Konuşmayı beceremiyor demek daha doğru olur. Hoş, bizim delikanlı da konuşma taraftarı değil. Zaten yazıya sığınmasının nedeni de bu. Ona göre konuşmak, yanlış anlaşılmanın kapılarını aralayan bir eylem, ne kadar konuşsak da karşı tarafın bizi tam olarak anlaması imkânsız, üstelik dinlemiyor olma ihtimali de var... Ama yazmak... O farklı işte, yazarak kendini ifade edebildiğini düşünüyor gencimiz. Ve böylece başlıyor mektuplarına.

İki yıl boyunca, birbirinden farklı dertlere, hislere, anılara değinen mektuplar gönderiyor. Bu mektupların en büyük özelliği ise şu: Onlara hiçbir zaman cevap almayacağını biliyor. Uzaktan sevmek gibi,

tek taraflı aşklar gibi, o da "platonik posta" yaratıyor kendine. Rastgele bir apartmanın önünde durup zillere bakıyor, hoşuna giden bir ismi seçip zarfın üstüne o adı ve daire numarasını yazdıktan sonra sokağı ve gerekli diğer ayrıntıları ekliyor. Gönderici adını ve adresini hiçbir zaman yazmıyor, adı üstünde, platonik posta! Sonra da, göndermesi için, mektubu babasının yıllardır arkadaşı olan postane şefine teslim ediyor.

Mektupların kimisinde çocukluk anılarından, kimisinde annesinden, kimisinde yazıyı seçmesinin nedenlerinden bahsediyor. Ona göre aslında insanlar aynı şeylere üzülmüş aynı şeyleri yaşıyor: "Aslında insanların problemleri hep aynı. Yani kendi derdini uzun uzun yazıp herhangi bir posta kutusuna bıraksan, okuyan kişinin biraz akli ve niyeti varsa, yazdıklarının herhangi bir yerinden, herhangi bir parça kesip kendine yamayabilir. Yama, genellikle de sırtmaz. Hatta zaman içinde yavaş yavaş eriyerek, yanındaki parçayla bir olur. Biraz daha zaman geçtiğinde, eski unutulur. Dışarıdan bakan herkes gibi, yama da

kendini bütünden ayıramaz olur. O zaman nasıl oluyor da, bir başkasınıkiyle mutlaka kesişecek duygular yaşarken, bu kadar az anlıyoruz birbirimizi? Nasıl oluyor da bu kadar yalnız kalıyor, uzun sessizlikler yaşıyoruz? Söyleyeceklerimizi birçok kez düşünüp, sonra bambaşka konuşuyoruz? Ve, öyle ya da böyle, yalnızlıktan hoşnutken bile, sonunda mutlaka dostluk, aşk arıyoruz?" Kendi derdini, anlatmak istediklerini başkasına yamayıp yalnızlığını azaltmak, dertlerini paylaşarak çoğalmak istiyor delikanlı, görünmeden ama gölgesini göstererek... Yazılan mektuplar hafife almaya maalesef eğilimli olduğumuz "gençlik dertleri" değil. Zaten "sıradan" bir genç de değil karşımızdaki. Derin şeyler anlatıyor, rafine üzüntülerden bahsediyor çoğu kez. Bu yanı sıra, gençlere dokunabildiği kadar, -belki de daha fazla- yetişkinlere hitap eden bir roman. Onların dertlerini, endişelerini, düşlerini, anlatmak istediklerini alıp kendimize "yama" yapmamızı fısıldayan bir kitap Ben Ayrıkotu.

Uşar, ikinci bölümde mektupları bitiriyor. Bu kez romanın yan karakterlerinin öyküleri çıkıyor karşımıza. Gencin mektupları teslim ettiği posta şefi Yalçın'ın hikâyesini okuyoruz ilk önce. Aslen Sulukuleli olan Yalçın, çocukluğunda terk etmiş orayı. Ailesinin hâlâ orada yaşadığından emin, ama kimseyle görüşmüyor artık. Tek katlı, bahçeli evinde yaşıyor. Hiç evlenmemiş. Romanımızın mektup yazarı delikanlısının babası Aydın ve annesi Ayşe'yle sıkı bir dostluk kurmuş. Yalçın'ın ailesi bu iki insan olmuş zamanla. Bizim delikanlı da doğunca, kendi oğlu gibi sevmiş onu. Sık sık postaneye getirmiş, birlikte bir oyun oynayıp mektup gönderen insanların öykülerini tahmin etmeye çalışmışlar kimi zaman. Delikanlının annesi Ayşe, tıpkı mektuplarında anlattığı gibi; kitabı bitirdiğinizde, çiçekler içinde, zarif bir kadın kalıyor aklınızda. Bir postal izi olarak gördüğü babası Aydın ise ikinci bölümde daha insani geliyor okura; geçmişinde yaşadıklarını ve Ayşe'yle tanıştığı anın matraklığını okuyunca biraz da olsa affediyoruz onu.

İrem Uşar, dili ve anlatı ritmiyle olduğu kadar, kurgu inşasındaki inceliğiyle de yakalıyor okuru. Romanın olanaklarını kullanımında ve geçişlerde kurduğu denge sayesinde, sekteye uğramayan bir bütün sunuyor. Ben Ayrıkotu'nu okurken, sahiden bir gencin en büyük sırrına ortak olduğunuz hissine kapılıyor, anlattıklarında kendinizi de görüp hak veriyorsunuz: "Aslında insanların problemleri hep aynı." Delikanlının yetişkin haliyle tanışıp romanı sonlandırırken ağlamak ve gülmek arasında gidip geliyor, sırtınızı duvara yaslayıp rastgele bir mektup seçmek istiyorsunuz yalnızca...